

فضای مجازی، نت بوک‌ها و... باعث شده بدون محدودیت زمانی و مکانی در یک فرصت برابر فرزند شما به راحتی کتاب مورد علاقه خود را خریداری و مطالعه کند بنابراین می‌توان با نگاه یک فرصت برای فضای مجازی را استفاده کرد نه یک رقیب

عکس: نعیم احمدی/ایران

افزایش عرضه و تقاضای کتاب‌های کودکان در فضای مجازی

کتاب کودک در سبد خریدهای اینترنتی

گزارش
حمیراحیدریان
گزارش نویس

خانه کتاب آمده تا عنوان‌های مورد علاقه‌اش را در میان کتاب‌ها انتخاب کند و می‌گوید: ماهانه دو الی ۳ کتاب با مشورت خانواده می‌خرم و گاهی به کتابفروشی می‌آیم اما بیشتر خریدم به صورت اینترنتی است چرا که تمامی موضوعات را به راحتی می‌توانم جست و جو و خریداری کنم. او که ۱۲ سال دارد خواندن کتاب را یکی از عادت‌هایی می‌داند که از کودکی توسط والدین به او آموزش داده شده است. کتاب از دیرباز نقشی مهم در آموزش و آماده کردن کودک برای شناختن، دوست داشتن و ساختن محیط، شناساندن کودک به خویش، ایجاد احترام به اصالت انسانی، سرگرم کردن و لذت بردن و شاد بودن آنان داشته است. فضای مجازی البته ذائقه

کودکان را برای مطالعه و کتابخوانی خرید تغییر و چرخه مخاطبان کتابخانه‌ها و کتابفروشی‌ها را نیز تحت تأثیر قرار داده است. اما آمارهای خانه کتاب و گفته‌های دست‌اندرکاران حوزه نشر کودک نشان می‌دهد، با وجود افزایش حوزه تأثیر فضای مجازی در دنیای کودکان، کتاب کودک همچنان مورد اقبال و تقاضای والدین و کودکان است. فرزانه رحمانی نویسنده و کارشناس ادبیات کودک و نوجوانان با اشاره به اینکه در سال‌های اخیر توجه به تنوع در امر انتشار کتاب کودک افزایش یافته است، می‌گوید: طی چند سال اخیر خوشبختانه تنوع در موضوعات و نوع کتاب افزایش یافته است به طوری که ما شاهد افزایش کتاب‌های کودک در قالب کتاب کمیک تصور هستیم این

در حالی است که در گذشته در این حوزه با محدودیت مواجه بوده‌ایم. اما نکته حائز اهمیت اینکه خارج از وجود فضای مجازی که این روزها کودکان و خانواده‌ها را درگیر خود کرده است، افزایش قیمت کاغذ و گرانی باعث شده است میزان تیراژ کاهش چشمگیری داشته باشد به طوری که من نویسنده شاید مجبور به چاپ کتاب خود تنها در ۵۰۰ نسخه باشم که این جوابگوی کتابخانه‌ها و بازار کتاب کودک نیست. او از بی‌رقمی این روزهای کتابخانه‌ها هم انتقاد دارد و می‌افزاید: از یک سو این روزها شاهد از چرخه خارج شدن کتابخانه‌های عمومی هستیم و کتابخانه‌ها به یک مکان فرسوده و خالی از کتاب تبدیل شده است و تعداد کم تیراژ کتاب باعث شده تا کتابخانه‌ها رو به افول روند. یک نکته

مهمی که باید متوالیان امر در نظر داشته باشند اینکه تنها تغذیه کتابخانه کافی نیست بلکه فعالیت‌های ترویجی در این زمینه برای ترغیب خانواده‌ها لازم و ضروری است، چرا که کتابخوانی یک رفتار است و نباید برای این رفتار فعالیت‌های ترویجی صورت گیرد چرا که با این حرکت قطعاً خانواده‌ها ترغیب می‌شوند تا از فضای کتابخانه‌ها استفاده کنند و بیشتر کتاب برای کودکان خود خریداری کنند. او شرایط استقبال خانواده‌ها از انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان را مطلوب‌تر از کتابخانه‌های عمومی عنوان کرده و بیان می‌کند: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بالاترین تیراژ انتشار کتاب را در بین ناشران دارد، به طوری که ۵ هزار نسخه برای کتابخانه‌ها و ۲ هزار و ۵۰۰ نسخه برای فروش عمومی و مخاطب کودک به چاپ می‌رسند. ضمن اینکه در این مکان مریدان و کارشناسان برای کودکان بخش‌های جانبی هر کتابی را در نظر می‌گیرند و تنها جایی است که کتابخوانی با فعالیت‌های مرتبط با آن کتاب اعم از نمایش، قصه گوئی و... در آن انجام می‌شود.

نکین صدیقی زاده مدرس و پژوهشگر زبان و ادبیات فارسی معتقد است اگرچه فضای مجازی زمان زیادی از وقت کودکان را به خود مشغول کرده است، اما نتوانسته است مانعی برای مخاطبان کتاب کودک باشد. او می‌گوید: با وجود فضای مجازی کتاب کودک و نوجوانان همچنان مخاطبان خود را دارد. از آن‌طرف کشورهاست و این موضوع یک نوع وحشت گرفته تا کمیک استرپ و انواع رمان‌ها همچنان خوانندگان خود را دارد. ضمن اینکه فضای مجازی این شرایط را فراهم کرده است که خرید کتاب و دسترسی به مطالعه آن آسان‌تر باشد به عبارتی فضای مجازی هم حرکت می‌کند و در حقیقت فضای مجازی با ایجاد مدیا باعث شده مخاطبان کتاب کودک و نوجوان با فضای نشر متصل شوند. شاید فضای مجازی به عنوان رقیب مفهوم سنتی کتابخوانی باشد اما برای کودکان مشتاق و حرفه‌ای کتابخوان، فضای مجازی مطالعه را راحت‌تر کرده است.

فضای مجازی، نت بوک‌ها و... باعث شده بدون محدودیت زمانی و مکانی در یک فرصت برابر فرزند شما به راحتی کتاب مورد علاقه خود را خریداری و مطالعه کند بنابراین می‌توان با نگاه یک فرصت برای فضای مجازی را استفاده کرد نه یک رقیب

او یکی از امتیازهای وجود فضای مجازی برای مخاطبان کتاب کودک و نوجوان را سهولت الوصول بودن آن عنوان کرده و بیان می‌کند: فضای الکترونیکی، نت بوک‌ها و... باعث شده بدون محدودیت زمانی و مکانی در یک فرصت برابر فرزند شما به راحتی کتاب مورد علاقه خود را خریداری و مطالعه کند بنابراین می‌توان با نگاه یک فرصت به فضای مجازی نگاه کرد نه یک رقیب. این پژوهشگر حوزه ادبیات کودک یکی از نقاط ضعف این حوزه را بی‌توجهی به خط فارسی در فضای مجازی مطرح می‌کند و می‌افزاید: یکی از نکاتی که به آن کم توجهی می‌شود موضوع خط فارسی است که در فضای مجازی بدون رعایت هیچگونه اصولی به صورت شکسته و غلط نویسی ارائه می‌شود که نیاز است انجمن ادبی کودکان و نوجوانان و فرهنگستان ادبیات فارسی به موضوع رسم الخط توجه کنند. یکی دیگر از مباحث قابل تأمل در حوزه ادبیات کودک که از لحاظ فرهنگی بسیار نیز مشهود است محبت ترجمه کتاب است که از یک الگوی تکرارشونده تبعیت می‌کند و از آنجایی که کتاب‌های ترجمه شده دارای موضوع و تصاویر جذاب هستند و ذهن نازنینی را راحت طلبی است و خصوصاً در کودکان این موضوع پرنسپل‌تر است، رغبت برای خواندن این نوع کتاب‌ها که از فرهنگ دیگری نیز سخن می‌گوید بیشتر است این در حالی است که فرهنگ ما متفاوت با فرهنگ دیگر کشورهاست و این موضوع یک نوع اجفاف در حق تألیفات داخلی به حساب می‌آید. همچنین توجه به ادبیات کهن و حفظ آن بسیار حائز اهمیت است که مؤلفین باید با نظر کارشناسان حوزه ادبیات کودک به این موضوع بیشتر بپردازند. در این حوزه نه تنها نویسندگان بلکه هنرمندان هر زمینه‌ای باید کنار هم این ادبیات را برای کودک و نوجوان ملموس تر کنند.

محسن ملانور مدیر یکی از سایت‌های تخصصی فروش کتاب کودکان و نوجوانان هم نظر دیگری در خصوص استقبال خانواده‌ها از کتاب کودکان

دارد. به گفته او این روزها خرید کتاب از سوی خانواده‌ها با توجه به سهولت فرایند خرید به یک فرهنگ تبدیل شده است و روند فروش روزانه را افزایش داده است. او می‌گوید: کار فروش کتاب کودک و نوجوان را از سال ۹۷ شروع کرده‌ایم و اما طی ۳ سال گذشته با وجود فضای مجازی و پیام‌رسان‌ها و خرید اینترنتی شاهد استقبال خوب خانواده‌ها هستیم اما یکی از نقاط ضعف در خرید کتاب برای کودکان و نوجوانان این است که خانواده‌ها در خرید نمی‌دانند که چه موضوعی را انتخاب کنند و چندان نویسندگان و نوع کتاب‌آشنایی ندارند. اما در مقابل در سال‌های اخیر شاهد تنوع موضوعی در انتشار کتاب‌ها هستیم، به طوری که برای موضوع ترس انواع کتاب‌ها با موضوع ترس از تاریکی، ترس از صدا، ترس از محیط و... منتشر شده است یا موضوعاتی با عنوان بهداشت فردی و... انتشارات به درجه تنوع بالایی از موضوعات و پرداختن به آنها رسیده‌اند و حتی در انتشارات شاهد حداقل ۱۰ گونه ادبیات در زمینه رمان کودک اعم از تاریخی، فرهنگی، مذهبی و... هستیم. در زمینه کتاب‌های داستانی و طنز و ادبی نیز شاهد افزایش کتاب و استقبال از سوی خوانندگان هستیم. حتی نویسندگان در تلاش هستند تا به صورت حوزه محور روی کتاب‌ها فعالیت کنند تا خانواده‌ها بهتر بتوانند در انتخاب کتاب با موضوعات متنوع ارتباط برقرار کنند. او به کاهش تعداد کتابفروشی‌ها هم اشاره می‌کند و می‌افزاید: اگرچه استقبال از کتابفروشی اینترنتی افزایش پیدا کرده است اما در شهری مثل تهران طبق بررسی‌هایی که انجام شده تعداد کتابفروشی‌ها رو به کاهش است و استقبال چندان مانند گذشته از آنها نمی‌شود و این جای تأمل دارد. اما این روند در شهرستان‌ها متفاوت است و کتابفروشی‌ها با حالت پایدار دارند یا در برخی شهرها روند افزایشی داشته است. همچنین طبق اعلام خانه کتاب در سال ۱۴۰۱ وضعیت نشر کتاب کودک و نوجوان با رشد ۱۳ درصدی همراه بوده است.

جدول سودوکو | ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

یک جدول با دو شرح
جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عادی

۱- تعجب زن - شاخه نازک درخت - پاک‌نژاد بودن
 ۲- صید - ساکنان - رخساره
 ۳- غذای نذری - نشسته - اثری از کثیفی روی جامه - کشور اینکاه
 ۴- یک نهال - کهن‌ترین بخش ادبیاتی اوستا - هماهنگ
 ۵- پژوهشگاه مهم - هنر نمایشی - پدر ابراهیم نبی (ع)
 ۶- اولین شهر خصوصی ایران - از آثار ملی کشورمان

۱۰- تعجب زن - شاخه نازک درخت - پاک‌نژاد بودن
 ۱۱- صید - ساکنان - رخساره
 ۱۲- غذای نذری - نشسته - اثری از کثیفی روی جامه - کشور اینکاه
 ۱۳- یک نهال - کهن‌ترین بخش ادبیاتی اوستا - هماهنگ
 ۱۴- پژوهشگاه مهم - هنر نمایشی - پدر ابراهیم نبی (ع)
 ۱۵- اولین شهر خصوصی ایران - از آثار ملی کشورمان

جدول ویژه شماره ۸۲۲۷

۱- تعجب زن - شاخه نازک درخت - پاک‌نژاد بودن
 ۲- صید - ساکنان - رخساره
 ۳- غذای نذری - نشسته - اثری از کثیفی روی جامه - کشور اینکاه
 ۴- یک نهال - کهن‌ترین بخش ادبیاتی اوستا - هماهنگ
 ۵- پژوهشگاه مهم - هنر نمایشی - پدر ابراهیم نبی (ع)
 ۶- اولین شهر خصوصی ایران - از آثار ملی کشورمان

۱۰- تعجب زن - شاخه نازک درخت - پاک‌نژاد بودن
 ۱۱- صید - ساکنان - رخساره
 ۱۲- غذای نذری - نشسته - اثری از کثیفی روی جامه - کشور اینکاه
 ۱۳- یک نهال - کهن‌ترین بخش ادبیاتی اوستا - هماهنگ
 ۱۴- پژوهشگاه مهم - هنر نمایشی - پدر ابراهیم نبی (ع)
 ۱۵- اولین شهر خصوصی ایران - از آثار ملی کشورمان

جدول عادی

۱- آفتاب
 ۲- یک نوع نور - هورمون - پیمانی نظامی
 ۳- از اجزای زمان - وینگر فولاد خوزستان - مادر خودمانی
 ۴- چپروک پوست - شکایت شفاهی! - دومین نوشیدنی پرمصرف - فریاد نزدیک
 ۵- قانون جمع ثابت گرما - هفتمین ماه میلادی - در آنجا شوخ از تن بزداییم
 ۶- نفت سیاه - واحد پول «ترکمنستان» - عیب و نقص
 ۷- پس از قهر - آرمانشهر سعیدی - مربوط به ملت
 ۸- همراه و ثابت قدم - قدرت پرتاب تیر - وسیله‌ها
 ۹- هذیان - پیش - بار درخت
 ۱۰- دندان بی‌ثبات - چهره‌بردار - واژگون
 ۱۱- سرگرمی شما - خاطره‌انگیز خانوادگی - سطح
 ۱۲- دوش - کافی و بیس - قرص - پرنده‌های گنجشک‌سان
 ۱۳- خیر پراکنده و منتشر شده - نام «شاهرخ شاهی» بازگیر آقا - پافشاری، پیگیری
 ۱۴- عددی دورقمی - قله‌ای در «تاجیکستان» - فرایند و جریان
 ۱۵- آبری درودگر - روزنه‌ای در سطح زمین

عمودی:
 ۱- فیلمی از «حامد رضی» با بازی مهشید افشارزاده (روی پرده سینما) - ورزش استخری
 ۲- از شهرهای «هند» - انزاری برای مجازات - مشرق
 ۳- نامی برای خانم‌ها - گاز مرداب - پاداش، انعام
 ۴- ناکس - مباح - شمردن - ضد «وجود»
 ۵- تانکون - دادباخته - بله شیرازی
 ۶- پول سامورایی‌ها - دل‌ها - ایوان
 ۷- حافظه و ذهن - وسیله نقلیه طولی - خاکستری
 ۸- نگرش، برخوردار - فلزی که در سنگینی مثل است - در پناه
 ۹- شهر «عراق» - معمول و مرسوم - از کلمات ندایی شاعرانه!
 ۱۰- حواری محبوب مسیح (ع) - طرف سرخ کردن - یادداشت
 ۱۱- پرز - مثل - کشتی گیر آماده
 ۱۲- ایستگاه پیک‌ها - مترادف «آشغال» - باد کشنده - خرج کردن
 ۱۳- فهمیدن سخنان یکدیگر - آشکار کننده - هاتف غیبی
 ۱۴- از انواع انرژی - زبانه آتش - جسم هادی الکتریسته
 ۱۵- خلاف «امر» - کنایه از مشاجرچه

جدول ویژه شماره ۸۲۲۷

۱- آفتاب
 ۲- یک نوع نور - هورمون - پیمانی نظامی
 ۳- از اجزای زمان - وینگر فولاد خوزستان - مادر خودمانی
 ۴- چپروک پوست - شکایت شفاهی! - دومین نوشیدنی پرمصرف - فریاد نزدیک
 ۵- قانون جمع ثابت گرما - هفتمین ماه میلادی - در آنجا شوخ از تن بزداییم
 ۶- نفت سیاه - واحد پول «ترکمنستان» - عیب و نقص
 ۷- پس از قهر - آرمانشهر سعیدی - مربوط به ملت
 ۸- همراه و ثابت قدم - قدرت پرتاب تیر - وسیله‌ها
 ۹- هذیان - پیش - بار درخت
 ۱۰- دندان بی‌ثبات - چهره‌بردار - واژگون
 ۱۱- سرگرمی شما - خاطره‌انگیز خانوادگی - سطح
 ۱۲- دوش - کافی و بیس - قرص - پرنده‌های گنجشک‌سان
 ۱۳- خیر پراکنده و منتشر شده - نام «شاهرخ شاهی» بازگیر آقا - پافشاری، پیگیری
 ۱۴- عددی دورقمی - قله‌ای در «تاجیکستان» - فرایند و جریان
 ۱۵- آبری درودگر - روزنه‌ای در سطح زمین

عمودی:
 ۱- فیلمی از «حامد رضی» با بازی مهشید افشارزاده (روی پرده سینما) - ورزش استخری
 ۲- از شهرهای «هند» - انزاری برای مجازات - مشرق
 ۳- نامی برای خانم‌ها - گاز مرداب - پاداش، انعام
 ۴- ناکس - مباح - شمردن - ضد «وجود»
 ۵- تانکون - دادباخته - بله شیرازی
 ۶- پول سامورایی‌ها - دل‌ها - ایوان
 ۷- حافظه و ذهن - وسیله نقلیه طولی - خاکستری
 ۸- نگرش، برخوردار - فلزی که در سنگینی مثل است - در پناه
 ۹- شهر «عراق» - معمول و مرسوم - از کلمات ندایی شاعرانه!
 ۱۰- حواری محبوب مسیح (ع) - طرف سرخ کردن - یادداشت
 ۱۱- پرز - مثل - کشتی گیر آماده
 ۱۲- ایستگاه پیک‌ها - مترادف «آشغال» - باد کشنده - خرج کردن
 ۱۳- فهمیدن سخنان یکدیگر - آشکار کننده - هاتف غیبی
 ۱۴- از انواع انرژی - زبانه آتش - جسم هادی الکتریسته
 ۱۵- خلاف «امر» - کنایه از مشاجرچه

جدول سودوکو

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

جدول سودوکو

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

جدول سودوکو

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵